

Jautājumi un atbildes 2015.gada 28.jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr.435 “Kārtība, kādā nosaka un kompensē ar sabiedriskā transporta pakalpojuma sniegšanu saistītos zaudējumus un izdevumus un nosaka sabiedriskā transporta pakalpojuma tarifu” piemērošanai

Lietotie termini un saīsinājumi:

- 2015.gada 28.jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr.435 “Kārtība, kādā nosaka un kompensē ar sabiedriskā transporta pakalpojuma sniegšanu saistītos zaudējumus un izdevumus un nosaka sabiedriskā transporta pakalpojuma tarifu” – **MK noteikumi Nr.435**;
- 2012.gada 15.maija Ministru kabineta noteikumu Nr.341 “Kārtība, kādā nosaka un kompensē ar sabiedriskā transporta pakalpojuma sniegšanu saistītos zaudējumus un izdevumus un nosaka sabiedriskā transporta pakalpojuma tarifu” – **MK noteikumi Nr.341**;
- 2015.gada 28.jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr.435 “Kārtība, kādā nosaka un kompensē ar sabiedriskā transporta pakalpojuma sniegšanu saistītos zaudējumus un izdevumus un nosaka sabiedriskā transporta pakalpojuma tarifu” 3.pielikums Pārskats par sabiedriskā transporta pakalpojumu peļņu vai zaudējumiem – **PZA**;
- 2015.gada 28.jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr.435 “Kārtība, kādā nosaka un kompensē ar sabiedriskā transporta pakalpojuma sniegšanu saistītos zaudējumus un izdevumus un nosaka sabiedriskā transporta pakalpojuma tarifu” 4.pielikums Informācija par pasažieru pārvadāšanu un braukšanas maksas atvieglojumiem – **BMA**;

Nr. p.k.	MK noteikumu Nr.435 norma	Jautājums	Atbilde
Sabiedriskā transporta pakalpojumu peļņas vai zaudējumu pārskats			
1.	<u>PZA (3.pielikuma) 6.3. un 6.4.rinda</u> <i>Darba samaksa par darbu un Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas citiem darbiniekiem, piemēram, operatoriem (dispečeriem), sabiedriskā transporta kontrolieriem, ekonomistiem,</i>	Atsevišķos uzņēmumos grāmatvežu atalgojumu izmaksas tiek uzskaitītas pie administrācijas, jo grāmatvežu darbs uzņēmumu ieskatā attiecas uz visiem darbības veidiem, ne tikai uz pārvadājumiem. Vai šādu dalījumu var saglabāt arī turpmāk?	Atbilstoši MK noteikumu Nr.435 63.punktam, lai pasūtītājs varētu noteikt zaudējumu kompensācijas apmēru un izvērtēt pārvadātāja aprēķināto zaudējumu pamatotību, pasūtītājs ņem vērā arī personāla vadības sistēmas un uzņēmuma (administrācijas) personāla sastāva aprakstus. Tādējādi Autotransporta direkcijas ieskatā uzņēmuma vadītāja noteiktajā kārtībā jābūt apstiprinātai personāla vadības sistēmai un noteiktai struktūrai, kurā norādāms, kādas profesijas kategorijas ir uzskatāmas par administrācijas personālu vai arī kuras profesijas kategorijas tiek iesaistītas

	<i>grāmatvežiem, noliktavas pārziņiem, ja tie veic ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu saistītās funkcijas</i>		tikai sabiedriskā transporta pakalpojumu līguma izpildē. Ja šāda struktūra ir apstiprināta, pamatojot to arī ar attiecīgo darbinieku pienākumu apjomiem un atbildību, tad pārvadātājs aizpilda PZA saskaņā ar šo kārtību.
2.	PZA (3.pielikuma) 7.6.rinda <i>Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas, kas nav iekļaujamas 7.1., 7.2., 7.3., 7.4., 7.5. un 7.7.rindā un pārvadātājam radušās, sniedzot sabiedriskā transporta pakalpojumu, vai ir ar to saistītas, vai izriet no tā, piemēram, kontroles dienestu un saimnieciskās transporta izmaksas, kas saistītas ar materiālu, izejvielu, rezerves daļu iegādi, telpu un teritorijas izmaksas (stāvvietas, garāžas, noliktavas, apsardzes telpas)</i>	Atsevišķos uzņēmumos noliktavas izmaksas ir iekļautas remontzonas izmaksās, jo noliktava apkalpo remontzonas vajadzības. Vai noliktavas izmaksas drīkst iekļaut PZA 7.3.1.rindā kopā ar remonta izmaksām pārvadātāja uzņēmumā?	Atbilstoši MK noteikumu Nr.435 PZA 3.pielikuma aizpildīšanas kārtībai 7.6.rindā ir jānorāda izmaksas, kas nav saistītas ne ar remontzonas, ne arī citām izmaksām, kas minētas 7.1., 7.2., 7.3., 7.4., 7.5. un 7.7.rindās. Līdz ar to Autotransporta direkcijas ieskatā noliktavu izmaksas nevar iekļaut PZA 7.3.1.rindā, kurā norādāmas izmaksas par pārvadātāja uzņēmumā veikto transportlīdzekļu tehnisko apkopi, remontu un diagnostiku.
3.	37.2.apakšpunkts <i>Pārvadātājs pasūtītājam iesniedz PZA katru mēnesi 27 dienu laikā pēc pārskata perioda (mēneša) beigām, savukārt par pārskata</i>	Vai PZA par 2015.gada augustu jāiesniedz divās daļās: no 01.08.2015.-11.08.2015. un no 12.08.2015.-31.08.2015.?	PZA pārskats jāiesniedz par pilnu mēnesi, tomēr būtu ieteicams, ja datos tiktu ietverta netiešo izmaksu sadale atbilstoši MK noteikumiem Nr.435 par periodu 12.08.2015.-31.08.2015. un MK noteikumiem Nr.341 par periodu – 01.08.2015.-11.08.2015. Ja uzņēmumam pamatojošu apstākļu dēļ nav iespējams aprēķināt augusta mēnesi atbilstoši minētai kārtībai, tad uzņēmumam obligāti netiešo izmaksu dalīšana

	(kalendāra) gadu – līdz kārtējā gada 25.martam		PZA pārskatos jānodrošina no septembra mēneša, kā arī jāņem vērā netiešo izmaksu dalīšanas izmaiņas, iesniedzot PZA par kalendāro gadu (skatīt atbildi pie jautājuma Nr.15)
4.	39.punkts <i>Lai pasūtītājs pārliecinātos par ieņēmumu un izmaksu pamatotību, šo noteikumu 36.2.apakšpunktā minēto pārskatu pasūtītājs pārvadātājam var pieprasīt arī par citu sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas periodu kopā ar detalizētu atšifrējumu pa pārskata posteņiem un saimniecisko darījumu pamatojumu, tai skaitā aprēķinu par izmaksu sadalījumu pa saimnieciskās darbības veidiem (norādot kopējos uzņēmuma ieņēmumus pārējos saimnieciskās darbības veidos, kopējās uzņēmuma izmaksas pa pārskata posteņiem, nobraukumu komercpārvadājumos (ja tādi tiek veikti) un citus kritērijus, ja saskaņā ar uzņēmuma grāmatvedības</i>	Vai, sastādot gada pārskatu par 2015.gadu, pārvadātājiem būs jānorāda arī ieņēmumu un zaudējumu par bezmaksas pārvadātiem pasažieriem summas par dalītu laika periodu 01.01.2015.-11.08.2015. un 12.08.2015.-31.12.2015.?	Lai pasūtītājs (Autotransporta direkcija vai republikas pilsētu pašvaldība) saskaņā ar MK noteikumu Nr.435 39.punktu varētu pārliecināties par netiešo izmaksu korektu sadali atbilstoši MK noteikumu Nr.341 un MK noteikumu Nr.435 kārtībai, pārvadātājiem, iesniedzot 2015.gada PZA 2 daļās (01.01.2015.-11.08.2015. un 12.08.2015.-31.12.2015.), būtu vēlams pievienot arī detalizētu paskaidrojumu vai atšifrējumu par izmantotajiem parametriem aprēķinu veikšanā. Tas būtiski mazinātu laika resursu patēriņu neskaidru jautājumu gadījumos, kad pasūtītājam ir jāpārliecinās par izmaksu pamatotību. Līdz ar to netiešo izmaksu aprēķinu pamatošanai pārvadātāju uzņēmumiem būtu jānorāda kopējie uzņēmumā gūtie ieņēmumi (pa darbības virzieniem), kā arī aprēķinātie zaudējumi par personu ar braukšanas maksas atvieglojumiem pārvadāšanu, sadalot gan ieņēmumus, gan netiešos izdevumus divos periodos 01.01.2015.-11.08.2015. un 12.08.2015.-31.12.2015. Skatīt piemēru par pārskatu aizpildīšanu jautājumu tabulas beigās

	<i>organizācijas dokumentiem tādi tiek piemēroti izdevumu sadalē)</i>		
5.	<u>PZA forma (3.pielikums)</u>	Vai arī jaunās atskaites tiks izveidotas excel formātā un to sagataves atsūtītas centralizēti, kā tas bija ar iepriekšējo noteikumu pielikumiem?	Autotransporta direkcijā PZA un BMA atskaites arī turpmāk varēs iesniegt elektroniski saskaņā ar vienota parauga excel formu. Jaunā parauga forma tiks izsūtīta visiem pārvaldītājiem līdz 2015.gada beigām. Vienlaikus informējam, ka 2016.gadā (precīzs datums tiks paziņots atsevišķi) pārvaldītājiem un republikas pilsētu domēm būs iespēja MK noteikumos paredzētos pārskatus iesniegt Autotransporta direkcijā, izmantojot e-pakalpojumus.
6.	<u>PZA (3.pielikuma) 6.3., 7.2.1.rinda un 7.3.1.rinda</u> <i>Atlīdzība par darbi citiem darbiniekiem; Sabiedriskā transporta uzkopšana, tīrīšana pārvadātāja uzņēmumā; Sabiedriskā transporta remonts pārvadātāja uzņēmumā. Visas rindas paredz norādīt cilvēkresursu atalgojumu saistībā ar noteikto pienākumu un funkciju izpildi.</i>	Ja uzņēmumā strādā darbinieks, kuram ir noteikti dažādi pienākumi, piemēram, darbinieks veic mehāniķa, apsarga un arī transportlīdzekļa uzkopšanas pienākumus. Kā atspoguļot PZA šī darbinieka atalgojumu? Vai viena alga ir sadalāma pa PZA 6.3., 7.2.1. un 7.3.1.rindām?	Atbilstoši MK noteikumu Nr.435 28.3.3.apakšpunktā noteiktajam pārvaldītāja uzņēmumam jānosaka grāmatvedības organizācijas noteikumos pārskata izmaksu posteņos iekļaujamās grāmatvedības kontus un analītiskās uzskaites kontus. Gadījumos, kad darbinieks tiek nodarbināts vairākos pienākumos, kas atbilst vairākām PZA rindām, uzņēmums attiecīgajam darbiniekam piešķir profesiju kodu atbilstoši profesiju klasifikatoram. Līdz ar to grāmatvedības organizācijas dokumentos ir jāparedz darba atalgojuma iekļaušana vienā no PZA rindām 6.3., vai 7.2.1., vai 7.3.1. atkarībā no piešķirtās profesijas. Piemēram, darbiniekam, kas veic mehāniķa, apsarga un transportlīdzekļa uzkopšanas darbus ir noteikta profesija Apsardzes darbinieks 5414 05. Pēc dotā profesiju klasifikatora uzņēmums var paredzēt, ka darbinieka atalgojums ir iekļaujams tikai PZA 6.3.rindā. Ja ir darbinieki, kas piedalās konkrēta pienākuma izpildē, piemēram, remontstrādnieks un tam ir noteikts attiecīgs klasifikatora kods, tad viņa atalgojums ir iekļaujams PZA 7.3.1.rindā.

7.	<p>PZA (3.pielikuma) 7.2.1.rinda un 7.3.1.rinda <i>Izmaksas, kas saistītas ar sabiedriskā transporta apkopes nodrošināšanu, - transportlīdzekļu uzkopšana, tīrīšana pārvadātāja uzņēmumā. Izmaksas, kas saistītas ar sabiedrisko transportlīdzekļu tehnisko apkopi, remontu un diagnostiku. Faktiskās izmaksas pārvadātāja uzņēmumā, kuras nepieciešamas noteiktās funkcijas izpildei, kas ietver cilvēkresursu) tostarp darba alga, sociālās garantijas), palīgelpu izmaksas (tostarp telpu noma, komunālie pakalpojumi) un iekārtu amortizāciju, izņemot administrācijas resursu piedalīšanos</i></p>	<p>1.jaut. Kā pareizi uzskaitīt palīgelpu izmaksas (tostarp telpu noma, komunālie pakalpojumi), ja transporta remonts un uzkopšana notiek uzņēmuma vienā telpā? 2.jaut. Uzņēmumā ir viens amats: autobusu mazgātāja – remonzonas apkopēja. Vai viena darbinieka darba samaksa jāsadala pa rindām 7.2.1. un 7.3.1.? Arī iegādātās saimniecības preces tiek izmantotas gan autobusiem, gan remonzonas tīrīšanai? 3.jaut. Ūdens un elektrības skaitītāji ir uzstādīti vienā telpā, kas apkalpo gan autobusu mazgāšanu, gan remonzonu. Tāpēc nav iespējams noteikt, cik litri ūdens izlietoti autobusu iekšpusē un ārpusē mazgāšanai un remonzonas uzkopšanai, tualetei. Kā atspoguļojamas minētās izmaksas 7.2.1. un 7.3.1. rindās?</p>	<p>MK noteikumu Nr.435 28.3.1.apakšpunkts nosaka, ka tiešās izmaksas noteiktā pārvadājuma veidā attiecinā pret katra transportlīdzekļa nobrauktajiem kilometriem, neietverot tehnisko nobraukumu. Savukārt, MK noteikumu Nr.435 30.punkts paredz, ka, saskaņojot ar pasūtītāju, pārvadātājs grāmatvedības organizācijas dokumentos var noteikt citu tiešo un netiešo izmaksu sadales metodiku, nekā noteikts 28.punktā, ja tā ļauj precīzāk nodalīt izmaksas. Minētajā gadījumā, ja pārvadātāja uzņēmums vēlas precīzāk sadalīt izmaksas attiecībā uz vienas telpas izmantošanu kā remonta, tā uzkopšanas vajadzībām, tad tas var, saskaņojot ar pasūtītāju, izmantot citu izmaksu sadalīšanas politiku, piemēram, sadalīt kopējās telpu uzturēšanas izmaksas atbilstoši telpu plānojumam vai noteiktiem kvadrātmetriem, kur tiek veikts remonts vai uzkopšana un pēcāk šīs izmaksas attiecināt uz konkrēto pārvadājumu veidu atbilstoši veiktajam nobraukumam. Attiecībā uz personāla izdevumiem, kas apkalpo kā remonzonu, tā veic arī autobusu uzkopšanu, iesakām vadīties no profesiju klasifikatorā piešķirtā koda. Ja gadījumā uzņēmums konkrētam darbiniekam ir piešķīris divus profesiju kodus un arī darba laika uzskaitē tiek veikta atbilstoši katram profesiju kodam, kā arī atalgojums tiek maksāts par katru profesiju kodu atsevišķi, tad izmaksas iekļaujamas PZA 7.2.1. un 7.3.1. rindās. Savukārt, ja konkrētam darbiniekam ir piešķirti 2 profesiju kodi, bet atalgojums tiek rēķināts par vienu profesiju kodu, tad uzskatām, ka izmaksas iekļaujamas vienā PZA rindā, kas attiecīgi tiek noteikts grāmatvedības organizācijas dokumentos. Attiecībā uz saimniecības preču izmantošanu un lietošanu remonzonai un mazgātavai nav jānorāda 7.2.1. un 7.3.1.rindā,</p>
----	---	---	---

			<p>un minētās izmaksas var norādīt pie materiālu izmaksām, piemēram 5.5.rindā.</p> <p>Savukārt komunālo pakalpojumu (ūdens, elektrība) uzskaites nodrošināšanā iesakām elektrības izmantošanu uzskaitīt pēc attiecīgās remontzonas vai mazgātavas darba stundām, bet ūdens izlietojumam noteikt vispārējus mērījumus, piemēram, grāmatvedības organizācijas dokumentos noteikt vidējo kubikmetru izlietojumu autobusu mazgāšanas vajadzībām un atlikušo daļu norakstīt remontzonas darbībai.</p>
8.	<p>PZA (3.pielikuma) 7.7.1.rinda <i>Izmaksas, kas saistītas ar pārvadātājam sniegtajiem pakalpojumiem, - dažādi līgumi, kas paredz pakalpojumu sniegšanu pārvadātājam, piemēram, apsardzes pakalpojumi, telpu (garāžas, noliktavas) noma, stāvvietu pakalpojumi</i></p>	<p>Kāda telpu noma var būt uzskaitīta minētajā rindā, ja telpu nomas atspoguļošana ir paredzēta arī citās rindās PZA 7.2.1. un 7.3.1.rindās?</p>	<p>PZA 7.2.1. un 7.3.1.rindā ir paredzēts iekļaut tikai to telpu nomas izmaksas, kas nepieciešamas transportlīdzekļu remonta, apkopes vai uzkopšanas vajadzībām. Savukārt 7.7.1.rindā pamatā ir norādāmas izmaksas, kas ir saistītas ar pārvadātāja uzņēmumam sniegtajiem pakalpojumiem – tādas tie ārpus pakalpojumiem, kas neietilpt remonta un uzkopšanas nodrošināšanā. Tādas citu telpu noma var būt arī dispečeru punkti, garāžas, ja tur nenotiek remonts, noliktavas, ja tās tiek nomātas no citām juridiskām vai fiziskām personām.</p>
9.	<p>PZA (3.pielikuma) 5.5.rinda <i>Citi materiāli sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai – Citi materiāli, kas nepieciešami saimnieciskās darbības un sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līguma nodrošināšanai, kas nav minēti 5.1., 5.2., 5.3. un</i></p>	<p>Kas tiek uzskatīta par saimniecisko degvielu un kurināmo telpām? Vai par kurināmo tiek uzskatīta arī gāze un elektrība?</p>	<p>Autotransporta direkcijas ieskatā saimnieciskā degviela tiek uzskatīta degviela, kas tiek uzskaitīta kā materiāli un tiek izmantota, piemēram, rezerves daļu vai citu materiālu sagādei. Līdzīgi tiek nodalīts kurināmais, ja tas tiek uzskaitīts kā materiālās vērtības, piemēram, malka.</p> <p>Savukārt komunālie pakalpojumu izdevumi (apkure, gāze un elektrība), kas radušies telpām sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanas vajadzībām, piemēram, stāvvietas, garāžas, noliktavas u.c. telpas, tiek uzskaitītas PZA 7.6.rindā Citas ar sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanu saistītās izmaksas.</p>

	5.4. piemēram, saimnieciskā degviela, kurināmais		
10.	PZA (3.pielikuma) 7.3.2.rinda Sabiedriskā transporta remonts ārpus pārvadātāja uzņēmuma – izmaksas, kas saistītas ar sabiedrisko transportlīdzekļu remontu un diagnostiku ārpus pārvadātāja uzņēmuma. Ja attaisnojuma dokumentos bez sniegtā remonta pakalpojuma tiek norādītas arī rezerves daļas un materiāli, to izmaksas norāda 5.2.rindā.	<p>1.jaut. Gadījumos, kad transportlīdzekļa remontam tiek izmantoti ārpalpojumi, pakalpojumu sniedzējs izraksta rēķinu gan par sniegto pakalpojumu un izmantotajiem materiāliem un rezerves daļām. Lai izpildītu MK noteikumos Nr.435 paredzēto kārtību, grāmatvedībā jāveic šī rēķina sadalīšana uz materiālu izmaksām un ar pakalpojumu sniegšanu saistītām izmaksām. Tas ļoti apgrūtina kopējo grāmatvedības uzskaiti, bet nemaina arī kopējo summu, kas attiecināma uz PZA.</p> <p>2.jaut. Gadījumā, kad remonts tie veikts ārpus uzņēmuma, remonta darbu veicējs (darījuma partneris) izraksta rēķinu un izmantotie materiāli tiek uzrādīti tikai kalkulācijā. Uz kāda dokumenta pamata (vai kalkulācija var kalpot par pamatojošo dokumentu?) jāuzskaita iztērētos materiālus atsevišķi no saņemtā pakalpojuma?</p>	Atbilstoši MK noteikumu Nr.435 PZA 3.pielikuma aizpildīšanas kārtībai 7.3.2.rindā ir norādāmas tikai sniegtā remonta pakalpojuma izmaksas. Savukārt remonta pakalpojuma laikā izmantotās rezerves daļas un materiāli norādāmas 5.2.rindā. Šāda rezerves daļu un materiālu atsevišķa atspoguļošana ļauj precīzāk nodalīt saņemtā pakalpojuma izmaksas. Ievērojot to, ka ar jauno vidējās pašizmaksas salīdzināšanas un ierobežošanas principu, tiks salīdzināti arī izmaksu lielumi starp PZA posteņiem, tad izmaksu striktāka nodalīšana ļaus Autotransporta direkcijai veikt izmaksu analīzi un kontroli, nepieprasot pārvadātājiem papildus informāciju. Vienlaikus iesakām, ja pārvadātāja uzņēmums vērsas pie ārpalpojumu sniedzējiem, tad pārvadātāja uzņēmums var lūgt pakalpojumu sniedzēju izrakstīt atsevišķus rēķinus par rezerves daļām un par sniegtajiem pakalpojumiem. Kalkulācija nevar būt par pamatu attaisnoto izdevumu uzskaitē, ievērojot grāmatvedības kārtības normatīvajos aktos noteiktās prasības.
11.	PZA (3.pielikuma) 7.5.rinda – Maksa par iebraukšanu autoostās vai citās maršruta sākuma vai beigu pieturvietās, tai skaitā par autobusu iebraukšanu uzņēmuma valdījumā esošas autoostas teritorijā. Maksa	<p>MK noteikumu Nr.341 PZA 7.5.rindā jānorāda maksa par autobusu iebraukšanu autoostās vai citās maršruta sākuma vai beigu pieturvietās, tai skaitā jānorāda izmaksu daļu par autobusu iebraukšanu uzņēmuma valdījumā esošas autoostas teritorijā.</p> <p>Ir atšķirības starp MK noteikumu Nr.341 un MK noteikumu Nr.435 skaidrojumiem par PZA 7.5.rindas izmaksu uzrādīšanu. Mums ir</p>	Ar MK noteikumu Nr.435 redakcionālo precizējumu bija nepieciešams noteikt vienotu izpratni par izmaksu par autoostu pakalpojumiem iekļaušanu PZA 7.5.rindā. Tā kā atsevišķos uzņēmumos ir atšķirīga minēto izmaksu uzskaitē, tad Autotransporta direkcijas ieskatā tiem pārvadātājiem, kuru valdījumā ir autoostas, par pašu saņemtajiem autoostu pakalpojumiem būtu jāpiemēro tāda pati maksa, kāda tiek noteikta par iebraukšanu autoostā saskaņā ar 2007.gada 11.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.846

	<i>par publiskās dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu</i>	sava autoosta, un mēs nevaram paši sev piestādīt rēķinu. Līdz šim šajā rindā tika uzrādīta izmaksu daļa. Kas ir domāts ar: Maksa par autobusu iebraukšanu uzņēmuma valdījumā esošas autoostas teritorijā?	“Noteikumi par autoostu reģistrācijas kārtību, autoostās obligāti sniedzamajiem pakalpojumiem un kārtību, kādā autobusi iebrauc un stāv autoostas teritorijā”. Līdz ar to PZA 7.5.rindā ir iekļaujamas minētās izmaksas tādā apjomā, kāds ir radies par noteiktu reisu apkalpošanu autoostas teritorijā. Uzņēmuma grāmatvedībā autoostas izmaksas uzskaita atbilstoši grāmatvedības kārtošanu reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem.
12.	<u>PZA (3.pielikums) forma un 102.punkts</u> – <i>Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem sešu mēnešu laikā pēc šo noteikumu spēkā stāšanās dienas jāiesniedz pasūtītajam šo noteikumu 28.punktā minētie grāmatvedības kārtošanas dokumenti attiecībā uz sabiedriskā transporta pakalpojumu izmaksu sadali</i>	Vai PZA pārskats līdz 2015.gada 31.decembrim un par 2015.gadu jā sagatavo atbilstoši MK noteikumu Nr.341 rindām tikai atbilstoši rindu nosaukumiem un vai var arī veikt sadali atbilstoši MK noteikumu Nr.341 prasībām?	Ievērojot to, ka pārvadātājiem saskaņā ar MK noteikumu Nr.435 102.punktu ir dots pārejas periods, lai varētu veikt izmaiņas grāmatvedības dokumentos atbilstoši jaunajām MK noteikumu Nr.435 PZA rindām un atsevišķām niansēm, kas ir atšķirīgas no MK noteikumos Nr.341, tad pārvadātāji līdz 2015.gada beigām (31.decembrim), kā arī par 2015.gadu PZA sagatavo atbilstoši MK noteikumos Nr.341 paredzētajai formai, kā arī izmaksas PZA rindās norāda kārtībā, kāda paredzēta pārvadātāja noteiktajos grāmatvedības kārtošanas dokumentos 2015.gadam. Vienīgās izmaiņas, kas jāiekļauj PZA pārskatā par laika periodu no 2015.gada 12.augusta līdz 2015.gada 31.decembrim ir netiešo izmaksu sadale, kas paredz netiešās izmaksas dalīt proporcionāli arī zaudējumiem, kas radušies par personu ar braukšanas maksas atvieglojumiem pārvadāšanu.
13.	<u>37.2.apakšpunkts</u> – <i>Aprēķinot faktiskos zaudējumus, šo noteikumu 36.2.apakšpunktā minēto pārskatu un 36.4.apakšpunktā minēto informāciju iesniedz par mēnesi – 27 dienu laikā pēc</i>	Attiecībā uz pilsētas pārvaldījumiem, paliek neskaidrs jautājums par jūlija pārskatu. MK noteikumi nedefinē, bet pēc loģikas, izanalizējot jaunus MK noteikumus, izriet, ka atsevišķi pilsētas pārvaldījumu pasūtītajam jāiesniedz pārskats arī pa jūliju.	Ievērojot to, ka MK noteikumi Nr.435 ir stājušies spēkā 2015.gada 12.augustā, kas faktiski ir ceturkšņa vidus, un noteikumos nav atrunāta speciāla kārtība attiecībā uz jūlija mēneša republikas pilsētu pārvaldījumos paredzēto pārskatu iesniegšanu, kas dotajā gadījumā tiek pārkārtota no ceturkšņa uz mēneša pārskata periodiem, tad Autotransporta direkcijas ieskatā, par jūliju atsevišķu atskaiti pasūtītajam var neiesniegt,

	<i>pārskata perioda (mēneša) beigām; par pārskata (kalendāra) gadu – līdz kārtējā gadā 25.martam</i>		bet tādā gadījumā pārvadātājam jānodrošina atsevišķu atskaišu sagatavošana par 2015.gada 3.ceturksni.
Izmaksu sadale			
14.	3.punkts <i>Par zaudējumiem par tādu pasažieru pārvadāšanu, kuriem braukšanas maksas atvieglojumi noteikti ar normatīvajiem aktiem vai tos noteikusi pašvaldība, uzskata no pasažiera nesaņemto braukšanas maksu par sniegtajiem sabiedriskā transporta pakalpojumiem.</i>	<p>1.jaut. Vai aprēķinātie zaudējumi par personu ar braukšanas maksas atvieglojumiem pārvadāšanu ir vienādi ar nesaņemtajiem ieņēmumiem BMA atskaitē (F aile)? Vai par nesaņemtajiem ieņēmumiem ir jāuzskata arī zaudējumi, kas radušies no abonementa biļetēm, jo abonementa biļetēm tiek piemērota atlaide?</p> <p>2.jaut. Aprēķinātie zaudējumi par personu ar braukšanas maksas atvieglojumiem un no maršrutu tīkla pasūtītāja saņemtā dotācija ar braukšanas maksas atvieglojumiem saistīto zaudējumu segšanai par pārskata periodu atšķiras. Kādas summas ir jāņem vērā, sadalot netiešās izmaksas, aprēķinātās vai faktiski saņemtās?</p>	<p>Par zaudējumiem uzskata <u>tikai tos nesaņemtos ieņēmumus, kas radušies saistībā ar personu ar braukšanas maksas atvieglojumiem, kurus reglamentē noteiktie normatīvie akti.</u> No abonementa biļetēm nesaņemtā ieņēmumu daļa, kas veidojas kā atlaide, nav uzskatāma par zaudējumiem, tomēr jebkurā gadījumā starpības starp faktiskajiem ieņēmumiem un faktiskajiem izdevumiem tiek kompensēta saskaņā ar MK noteikumos Nr.435 noteikto kārtību.</p> <p>Netiešo izmaksu sadalē ņem vērā zaudējumu apmēru, kas aprēķināts par personu ar braukšanas maksas atvieglojumiem pārvadāšanu. Tātad tā būs summa, kas norādīta BMA atskaites F ailē.</p>
15.	28.3.2.apakšpunkts <i>netiešās izmaksas sadala starp saimnieciskās darbības veidiem (virzieniem), attiecinot pret tajos gūtajiem ieņēmumiem un netiešo izmaksu daļu, kas noteikta sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā, attiecina pret</i>	<p>1.jaut. Tā kā MK noteikumi Nr.435 stājās spēkā 2015.gada 12.augustā, kā jānosaka netiešo izmaksu apmērs? Proporcioniāli dienām vai citādi?</p> <p>2.jaut. Vai PZA pārskats par gadu būs jāsniedz to sadalot no 01.01.2015. – 11.08.2015. un no 12.08.2015. – 31.12.2015.?</p>	<p>Diemžēl tā kā netiešo izmaksu sadales kārtība ar MK noteikumiem Nr.435 tiek mainīta un izmaiņas ir stājušās spēkā 12.augustā, tad netiešās izmaksas līdz 2015.gada 11.augustam ir jāaprēķina atbilstoši MK noteikumu Nr.341 30.3.2.apakšpunktā noteiktai kārtībai, bet, sākot no 2015.gada 12.augusta, – atbilstoši MK noteikumu Nr.435 28.3.2.punktā noteiktai kārtībai. <u>Tādējādi PZA pārskats par 2015.gadu pārvadātājiem būs jāiesniedz, ievērojot divus periodus:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 01.01.2015.-11.08.2015. - 12.08.2015.-31.12.2015.

	<p><i>nobrauktajiem kilometriem pilsētas nozīmes, reģionālās nozīmes maršrutos, neietverot tehnisko nobraukumu.</i></p> <p>29.punkts <i>Ieņēmumi 28.3.2.apakšpunkta izpratnē ir pārvadātāja gūtie ieņēmumi noteikumu 2.2. un 2.3.punktā minētie zaudējumi un citi ieņēmumi no sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas.</i></p>		<p>Lai noteiktu netiešās izmaksas 2015.gada augustā un attiecīgi periodā no <u>12.08.2015.-31.12.2015.</u> iesakām:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Noteikt kopējo netiešo izmaksu apmēru. Tā kā, piemēram, administrācijas atalgojums vai komunālie pakalpojumi vai citi izdevumi tiek rēķināti par pilnu mēnesi, tad, lai noteiktu izdevumu apmēru no 12.augusta, iesakām izmaksas aprēķināt proporcionāli augusta mēneša dienām; 2) Aprēķināt kopējos ieņēmumus par minēto laika periodu, kas ietver arī nesaņemto ieņēmumu jeb zaudējumu apmēru par personām ar braukšanas maksas atvieglojumiem. Zaudējumi par personām ar braukšanas maksas atvieglojumiem jānosaka no 12.08.2015. Ieņēmumus, izņemot ieņēmumus no abonementa biļetēm, proporcionāli augusta mēneša dienām noteikt nedrīkst; 3) Aprēķināt PZA iekļaujamās netiešās izmaksas atbilstoši MK noteikumu Nr.435 28.3.2.punktam. <p><u>Piemērs ar skaitļiem pievienots Tabulas beigās.</u></p>
16.	<p><u>BMA (4.pielikums) informācija – aizpildīšanas kārtības F aile</u> – <i>nesaņemtā ieņēmumu daļa, kuru pārvadātājs nav saņēmis no pasažiera sakarā ar noteikto braukšanas maksas atvieglojumu.</i></p>	<p>Ievērojot to, ka netiešās izmaksas tiek aprēķinātas, ņemot vērā arī aprēķinātos zaudējumus par personu ar braukšanas maksas atvieglojumiem pārvadāšanu, ir būtiski, lai šo zaudējumu summa tiktu aprēķināta pareizi. 100% atlaides biļetes ir bez PVN. Atlaides summa uz biļetes rādās tāda pati kā pilna biļetes cena (pilnas biļetes cenā ir iekļauts arī PVN 12%). Tad rodas jautājums, vai, aprēķinot zaudējumus par bezmaksas pārvadātājiem pasažieriem, no atlaides</p>	<p>2012.gada 28.augusta Ministru kabineta noteikumos Nr.599 “Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas un izmantošanas kārtība” un Pievienotās vērtības nodokļa likumā ir noteikti sabiedriskā transporta pakalpojumu attaisnojošā dokumentā (biļetē) un nodokļu rēķinā obligāti norādāmie rekvizīti. Jāatzīmē, ka, izsniedzot izdrukātu kases aparāta čeku (biļeti) personai, kurai piemērojami braukšanas maksas atvieglojumi, normatīvajos aktos nav paredzēts nepiemērot pievienotās vērtības nodokli. Minētajā gadījumā persona ar braukšanas maksas atvieglojumiem saņem atlaidi 100% apmērā. Līdz ar to Autotransporta direkcijas ieskatā kases</p>

		summas būtu jānodala 12% PVN summa (kaut gan biļete ir bez PVN). Matemātiski izrēķināt 12% un atņemt no atlaides summas?	aparāta čekam (biļetei) būtu jāsaturs visi normatīvajos aktos paredzētie rekvizīti, tai skaitā, pievienotās vērtības nodoklis. Savukārt BMA atskaites <u>F ailē norāda ieņēmumus bez pievienotās vērtības nodokļa</u> , kas nav saņemti no pasažiera sakarā ar viņam piemērojamiem braukšanas maksas atvieglojumiem.
	30.punkts – <i>Saskaņojot ar pasūtītāju, pārvadātājs grāmatvedības organizācijas dokumentos var noteikt citu tiešo un netiešo izmaksu sadales metodiku, nekā noteikts šajos noteikumos, ja tā ļauj precīzāk nodalīt izmaksas.</i>	Ja uzņēmums grāmatvedības organizācijas dokumentos ir noteicis netiešo izmaksu sadales kārtību, kas atšķiras no MK noteikumos noteiktās – respektīvi, uzņēmums netiešās izmaksas daļa proporcionāli administrācijas uzskaitītajām stundām, vai uzņēmumam jāsapatavo gada pārskats par 2015.gadu divās daļās 01.01.2015.-11.08.2015. un 12.08.2015.-31.12.2015.?	Tā kā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.435 stāšanās spēkā ir mainīta tieši netiešo izmaksu aprēķināšanas kārtība, tad gadījumos, kad pārvadātājs, saskaņojot ar pasūtītāju, ir paredzējis citu netiešo izmaksu sadales un aprēķināšanas kārtību, kas atšķiras no MK noteikumiem Nr.341 un MK noteikumiem Nr.435, PZA par 2015.gadu sagatavo atbilstoši grāmatvedības organizācijas dokumentiem un pārskats nav jādala pa periodiem.
17.	28.3.1.apakšpunkts – <i>autobusiem un trolejbusiem tiešās izmaksas noteiktā pārvadājuma veidā attiecinā pret katra transportlīdzekļa nobrauktajiem kilometriem (sliežu transportam – pret vagonu vai sastāva nobrauktajiem kilometriem), neietverot tehnisko nobraukumu.</i>	MK noteikumu Nr.341 30.3.1.apakšpunkts noteica, ka autobusiem un trolejbusiem tiešās izmaksas noteiktā pārvadājumu veidā attiecinā pret nobrauktajiem kilometriem, sliežu transportam – pret vagonu vai sastāva nobrauktajiem kilometriem, neietverot tehnisko nobraukumu. Lūdzu skaidrot atšķirību starp MK noteikumu Nr.341 un MK noteikumu Nr.435 normām attiecībā uz tiešo izmaksu sadali. Piemēram, 6.3. un 6.4. un tml. izmaksas jāaprēķina katram autobusam proporcionāli sadalot pret nobrauktajiem kilometriem?	Praksē Autotransporta direkcijas darbinieki ir saskārušies ar jautājumu par izmaksu attiecināšanas precizitāti. Līdz ar to arī MK noteikumu Nr.435 redakcijā precīzi tiek noteikts, ka tiešās izmaksas ir jāsadala atbilstoši katra sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā iesaistītā autobusam, t.i. izmaksas, kas nepieciešamas autobusu ekspluatācijai (materiāli, rezerves daļas, riepas, apdrošināšana, licences utt.) daļa <u>uz katra autobusa</u> veiktajiem kilometriem. Savukārt pārējās izmaksas, kas ir uzņēmuma telpu uzturēšanas izmaksas, darba algas, nosaka kopumā pa pārvadājumu veidu, ja tie uzņēmumam ir vairāki (piemēram, vietējās nozīmes pārvadājumi un komercpārvadājumi).
Izmaksu ierobežošana			
18.	46., 47., 48., 49., 50. – par pašizmaksas ierobežošanu	1.jaut. Izmaksu ierobežošana – vai izmaksu ierobežošana pārvadātāju uzņēmumiem tiks	Ievērojot to, ka MK noteikumi Nr.435 ir stājušies spēkā 2015.gada 12.augustā, un, lai pārvadātāju sniegtā informācija

	<p>un 64.punkts <i>Autotransporta direkcija 30 dienu laikā pēc PZA saņemšanas un apkopošanas par ceturksni (summējot trīs mēnešus) aprēķina zaudējumu apmēru atbilstoši noteikumu 46., 47., 48., 49., 50., 51. un 56.punktā minētajai kārtībai.</i></p>	<p>veikta par 2015.gada 3.ceturksni vai tikai par septembra mēnesi? 2.jaut. Kā tiks aprēķināts zaudējumu kompensācijas apmērs par 2015.gadu?</p>	<p>būtu salīdzināma, tad Autotransporta direkcija veiks faktiskās pašizmaksas salīdzināšanu un izmaksu ierobežošanu <u>tikai informatīvi</u> par 2015.gada septembri. Savukārt par 2015.gadu zaudējumu kompensācija tiks noteikta atbilstoši MK noteikumu Nr.435 46., 47., 48., 49., 50., 51. un 56.punktā minētajai kārtībai (skat atbildi pie jaut. Nr.20).</p>
19.	<p>46., 47., 48., 49., 50.punkts <i>ja pārvadātāja faktiskā pašizmaksa par vairāk nekā 5% pārsniedz konkrētā pārvadātāja grupā aprēķināto vidējo pašizmaksu, uzdod pārvadātājam sniegt paskaidrojumus un detalizētus atšifrējumus; pasūtītājs izvērtē pārvadātāja faktisko pašizmaksu veidojošo izmaksu struktūru attiecībā uz izmaksām, kas ir lielākas nekā pārvadātāju grupā aprēķinātās vidējās izmaksas par kilometru; ja pārvadātājs nevar objektīvi pamatot faktiskās</i></p>	<p>Vai, salīdzinot katrā pārvadātāju grupā esošo pakalpojumu sniedzēju pašizmaksu, tiks ņemta vērā autoostu pakalpojumu izmantošana / neizmantošana, kas sastāda pietiekošo lielu izdevumu daļu, lai tas būtu vērā ņemami?</p>	<p>Atbilstoši MK noteikumos Nr.435 paredzētajai kārtībai, salīdzinot katra pārvadātāja faktisko pašizmaksu ar pārvadātāju grupā vidējo aprēķināto pašizmaksu, tiks izskatīts katras izmaksu pozīcijas lielums pret vidējām izmaksām, lai objektīvi varētu noteikt izmaksas lieluma pamatotību. Tostarp autoostu izmaksas ir tās izmaksas, kuras saskaņā ar MK noteikumu Nr.435 50.punktu tiks uzskatītas par objektīvām, jo tās pārvadātāja uzņēmums brīvas konkurences apstākļos nevar ietekmēt, ievērojot arī to, ka pārvadātājam ir pienākums izlaist / uzņemt pasažierus autoostās atbilstoši 2010.gada 13.jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr.634 "Sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanas kārtība maršrutu tīklā" 9.punktam.</p>

	<p><i>pašizmaksas (tai skaitā izmaksu posteņiem) pārsniegumu pār vidējo pašizmaksu, pasūtītājs pārvadātājam kompensē izmaksas, kas nepārsniedz vidējās izmaksas par kilometru pārvadātāju grupā.</i></p>		
20.	<p>99.punkts - <i>Gala norēķinu par 2013. un 2014.gadu veic saskaņā ar MK noteikumiem Nr.341.</i></p>	<p>Saskaņā ar MK Noteikumu Nr. 435 sadaļu IX Noslēguma jautājumi 99. punktu noteikts, ka gala norēķinu par 2013. un 2014.gadu veic saskaņā ar MK Noteikumiem Nr. 341. Tātad šis punkts nosaka, ka izmaksu ierobežošana par 2015.gadu vairs nenotiek saskaņā ar MK Noteikumiem Nr. 341, bet gan norēķini par 2015. gadu var notikt saskaņā ar MK Noteikumu Nr. 435 46.,47.,48. un 49.punktu.</p> <p>ATD vēstulē Nr. 7.7/2716 no 24.08. izmaksu ierobežošanas jautājums interpretēts citādi - 2015.gada pirmā pusgada izmaksas tiek pārbaudītas saskaņā ar MK Noteikumiem Nr. 341, bet otrajā pusgadā tiek piemēroti MK Noteikumu Nr. 435 nosacījumi. Faktiski vietējo pārvadātāju uzņēmumiem objektīvas 1 km pārvadājuma izmaksas var sasniegt tikai rēķinot par visu gadu vidējās, sakarā ar lielo skolēnu pārvadājumu īpatsvaru. Vai tomēr nebūtu lietderīgi izmaksas vērtēt par</p>	<p>2015.gada 12.augustā stājās spēkā MK noteikumi Nr.435, kā rezultātā MK noteikumu Nr.341 regulējums zaudēja spēku, respektīvi, MK noteikumos Nr.435 ir iestrādāts 98. un 99. punkts, saskaņā ar kuriem norma par maksimāli kompensējamām izmaksām zaudē spēku 2015. gada 12. augustā, taču Ministru kabinets ir noteicis, ka gala norēķinus par 2013. un 2014. gadu veic atbilstoši MK noteikumiem Nr.341. Tādējādi maksimāli kompensējamo izmaksu norma ir piemērojama, lai kompensētu tikai šajā laika periodā – 2013.gadā un 2014.gadā radītos zaudējumus.</p> <p>Gala norēķins par 2015.gadu ir veikams saskaņā ar MK noteikumos Nr.435 ietverto regulējumu.</p>

		visu gadu? MK Noteikumi Nr. 435 to neaizliedz.	
21.	47.punkts – <i>Lai noteiktu nepieciešamās kompensējamās izmaksas, sabiedriskā transporta pakalpojumu līgumus sadala grupās atbilstoši veiktajam nobraukumam maršrutu tīklā kalendāra gadā:</i> - līdz 700 000 kilometriem (ieskaitot); - no 700 000 līdz 1 700 000 kilometriem (ieskaitot); - vairāk par 1 700 000 kilometriem.	Vai grupā vidējā aprēķinātā pašizmaksa tiks aprēķināta pa reģioniem vai valstī kopā?	Atbilstoši MK noteikumos Nr.435 noteiktajai kārtībai katra pārvadātāja noslēgtajam sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līgumam ir noteikts veiktā nobraukuma (kilometru) apjoms gadā. Līdz ar to visu pārvadātāju līgumi tiks sadalīti trīs kategorijās un tiks salīdzināti kopumā par visu valsti. Tā piemēram, pēc 2015.gada datiem: grupā līdz 700 000 kilometriem ietilpst 19 pārvadātāju līgumi; grupā no 700 000 līdz 1 700 000 kilometriem ir 22 pārvadātāju līgumi un grupā virs 1 700 000 kilometriem - 12 pārvadātāju līgumi.
22.	4. un 5.punkts – <i>nepieciešamās kompensējamās izmaksas reģionālās nozīmes autobusu maršrutos nosaka, ņemot vērā noteikumu 46., 47., 48. un 49.punktā minēto kārtību. 4.punktā nepieciešamās kompensējamās izmaksas netiek piemērotas, ja kompensācijas apmēru nosaka saskaņā ar</i>	Ja ir slēgtas vienošanās par līgumcenu līdz 2015.gada 31.decembrim, pamatojoties uz MK noteikumiem Nr.341, vai šis nosacījums būs spēkā līdz gada beigām vai tomēr līdz MK noteikumu Nr.435 stāšanās spēkā?	Atbilstoši MK noteikumos Nr.435 noteiktajam, ja pārvadātāja uzņēmumam ir noslēgts sabiedriskā transporta pakalpojuma pasūtījuma līgums, pamatojoties uz MK noteikumu Nr.341 47 ¹ .punktu vai MK noteikumu Nr.435 56.punktu – tāvad sabiedriskā transporta pakalpojumu līgumā ir noteikts kompensācijas apmērs (līgumcena), tad izmaksu ierobežošana atbilstoši vidējai pašizmaksai netiks piemērota.

	<i>noteikumu 56.punktā minēto kārtību.</i>		
Citi jautājumi			
23.	35.punkts <i>Par pamatotām izmaksām transportlīdzekļu remontiem un uzturēšanai pasūtītājs atzīst izmaksas, kuras pārvadātājs var pamatot ar grāmatvedību reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajiem attaisnojuma dokumentiem (ārējiem vai iekšējiem), kuros ir norādīta informācija par sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līgumā iesaistītajiem transportlīdzekļiem.</i>	<p>1.jaut. Vai informāciju par transportlīdzekli var pierakstīt ar roku grāmatvedības dokumentā (kases čekā), vadoties pēc tā, kuras rezerves daļas vai materiāli ir izmantoti konkrētam transportlīdzeklim?</p> <p>2.jaut. Noteikumos ir noteikta prasība, ka grāmatvedības attaisnojuma dokumentā jābūt norādītai informācijai par transportlīdzekli, vai šajā gadījumā drīkst izmantot autobusa inventāra numuru?</p> <p>3.jaut. Autobusu remontu uzņēmums veic savā uzņēmumā saviem spēkiem, bet reizēm ir nepieciešama, piemēram, degvielas sūkņa, ātrumkārbas, u.tml. remonts, ko veic cits specializēts uzņēmums. Parasti uzņēmums rēķinā norāda: degvielas sūkņa remonts. Un šis uzņēmums nevar zināt, kāds ir transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numurs, jo viņam ir nodots tikai šis remontējamais objekts. Vai šajā gadījumā pietiek ar vadītāja rezolūciju uz pavadzīmes, vai vajag sastādīt kādu iekšējo attaisnojuma dokumentu.</p>	<p>Saskaņā ar 2003.gada 21.oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr. 585 “<i>Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju</i>” 4.punktu attaisnojuma dokumentam var būt ārēja un iekšēja izcelsme, un atkarībā no dokumenta nozīmes tas var būt sagatavots rakstiski vai elektroniski. 2003.gada 21.oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr. 585 “<i>Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju</i>” 41.punkts nosaka, kam ir jābūt ietvertam uzņēmuma grāmatvedības organizācijas dokumentos, tostarp kā organizējama attaisnojuma dokumentu apgrozība, uzņēmuma transportlīdzekļu izmantošanas izdevumu dokumentēšana un uzskaitē.</p> <p>Autotransporta direkcijas ieskatā, <u>pārvadātājs grāmatvedības organizācijas dokumentos paredz kārtību</u>, kādā tiek veiktas atzīmes vai informācija uz grāmatvedības attaisnojuma dokumentiem, lai nodrošinātu MK noteikumu Nr.435 35.punktā noteiktās prasības. Līdz ar to, iegādājoties precīvu veikalā, grāmatvedības attaisnojuma dokumentā (kases čekā) drīkst veikt atzīmi ar transportlīdzekļa reģistrācijas numuru blakus konkrētām precēm vai arī drīkst sagatavot iekšēju attaisnojuma dokumentu, kurā attiecīgi norādīta informācija saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto.</p>
24.	34.punkts <i>Ja pārvadātājs jaunu sabiedrisko transportlīdzekļu iegādei un atjaunošanai izmanto Eiropas Savienības</i>	Ja pašvaldība, kura 100% apmērā ir kapitāldaļu turētāja sabiedrībā ar ierobežotu atbildību, palielina pamatkapitālu transportlīdzekļa iegādes vajadzībām. Vai	2004.gada 15.jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr.537 “ <i>Kārtība, kādā finanšu pārskatos atspoguļojams valsts, pašvaldību, ārvalstu, Eiropas Kopienas, citu starptautisko organizāciju un institūciju finansiālais atbalsts (finanšu palīdzība), ziedojumi un dāvinājumi naudā vai natūrā</i> ” nosaka

	<p><i>struktūrfondu, valsts vai pašvaldības, starptautisko organizāciju vai citu juridisko vai fizisko personu līdzekļus (finanšu palīdzību), pasūtītājs zaudējumus attiecībā uz amortizācijas atskaitījumiem aprēķina un kompensē tikai par pārvadātāja līdzfinansējuma daļu.</i></p>	<p>iegādātā transportlīdzekļa amortizācijas izmaksas drīkst attiecināt uz izmaksām?</p>	<p>kārtību, kā uzņēmuma finanšu pārskatos atspoguļo jebkuru no valsts, pašvaldības, ārvalsts, Eiropas Kopienas, citas starptautiskas organizācijas un institūcijas līdzekļiem uzņēmumam sniegto finansiālo atbalstu, kas izpaužas kā ekonomisko labumu sniegšana tieši šim konkrētajam uzņēmuma par to, ka tas pagātnē ievērojis vai nākotnē ievēros noteiktus nosacījumus, kas attiecas uz tā saimniecisko darbību, vai tādēļ, ka šis uzņēmums atbilst noteiktiem kritērijiem. 2004.gada 15.jūnija Ministru kabineta noteikumos Nr.537 “<u>Kārtība, kādā finanšu pārskatos atspoguļojams valsts, pašvaldību, ārvalstu, Eiropas Kopienas, citu starptautisko organizāciju un institūciju finansiālais atbalsts (finanšu palīdzība), ziedojumi un dāvinājumi naudā vai natūrā</u>” noteiktā kārtība neattiecas uz valsts vai pašvaldību ieguldījumiem uzņēmuma pamatkapitālā.</p> <p>Ņemot vērā iepriekš minēto, iegādātā transportlīdzekļa amortizācijas izmaksas var tikt iekļautas pārskatā par sabiedriskā transporta pakalpojumu peļņu vai zaudējumiem, ievērojot MK noteikumu Nr. 435 28.3.1.apakšpunktā noteikto.</p>
25.	<p>59.punkts – <i>Ja sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtītāja līgumā nav noteikts citādi, pasūtītājs zaudējumu kompensāciju izmaksā avansā. Avansa apmērs nevar būt mazāks par 95% no nepieciešamo zaudējumu kompensācijas apmēra, kas noteikts saskaņā ar šo noteikumu 56.punktā minēto kārtību</i></p>	<p>Paskaidrojiet kā tiks noteiktas avansā maksājamās summas? Kā tiks kompensēti zaudējumi maršrutos, kuri iziet ārpus pilsētas teritorijas vairāk par 30%?</p>	<p>Pasūtītāja pienākums minētajā gadījumā ir nodrošināt dotāciju avansa maksājumu vismaz 95% no pārvadātājam aprēķinātās (plānotās) zaudējumu kompensācijas apmēra pārskata periodā, ar ko ir saprotams viens mēnesis. Tātad primāri pasūtītājam ir jānosaka konkrētajam pārvadātājam paredzamo kompensējamo zaudējumu apmēru gadā, ko sadala uz 12 mēnešiem. Par pamatu gada kompensācijas apmēra noteikšanai kalpo pārvadātāja iesniegtā prognoze kārtējam gadam un iepriekšējo gadu aprēķināto zaudējumu apmērs gadā. Savukārt atbilstoši MK noteikumu Nr.435 66.punktam pasūtītājs kompensācijas izmaksas kārtību pārskata reizi ceturksnī, ja kompensācija ir bijusi mazāka nekā zaudējumi,</p>

	<p>vai šo noteikumu 36.2.apakšpunktā minēto pārskatu (par pārskata periodu). Satiksmes ministrija avansu pārvadātājiem izmaksā katru mēnesi līdz desmitajam datumam, bet republikas pilsētas pašvaldībai – katru ceturksni līdz ceturkšņa pirmā mēneša desmitajam datumam.</p>		<p>starpību izmaksājot turpmākajos mēneša maksājumos. Savukārt, ja izmaksātā kompensācija pārsniedz zaudējumus, starpība ieturama turpmākajos mēneša maksājumos. Tāpat pasūtītājam ir tiesības pārskatīt avansa maksājumus gadījumos, ja pārvadātājam no iepriekšējiem periodiem ir uzkrāta valsts budžeta dotāciju līdzekļi, kas pārsniedz kompensējamo zaudējumu apmēru. Reģionālos pārvadājumos avansa maksājumu lielumam jānodrošina sabiedriskā transporta pakalpojumu nepārtrauktība, kā arī avansa maksājumus saskaņo Sabiedriskā transporta padome, kā to nosaka MK noteikumu Nr.435 60.punkts. Līdzīga kārtība attiecībā uz avansa apmēru lielumu noteikšanu būtu jānodrošina arī avansa maksājumos republikas pilsētu pašvaldībām, kur par pamatu avansa lieluma noteikšanai kalpos prognoze kārtējam gadam par zaudējumiem, kas radušies maršrutos, kas iziet ārpus pilsētas teritorijas vairāk par 30%.</p>
26.	<p>37.1.apakšpunkts – Pārvadātājs pasūtītājam iesniedz prognozētos zaudējumus – pārskata periodu (kalendāra gadu) – līdz kārtējā gada 1.maijam vai pasūtītāja noteiktajā termiņā; ja jāprecizē kalendāra gada aprēķini sakarā ar maršrutu tīkla kopējā nobraukuma, tarifa vai pašizmaksas izmaiņām atbilstoši šo noteikumu</p>	<p>Vai Prognozēto izmaksu un tarifa (braukšanas maksas) aprēķins ir jāiesniedz tikai MK noteikumos Nr.435 noteiktos gadījumos un termiņos?</p>	<p>Saskaņā ar MK noteikumu Nr.435 noteikto ir paredzēts, ka obligāti Prognozēto izmaksu un tarifa (braukšanas maksas) aprēķins ir jāiesniedz pasūtītājam līdz 1.maijam par nākamā gada prognozētajiem zaudējumiem. Par citiem gadījumiem pasūtītājs noteiktā termiņā var pieprasīt iesniegt minēto aprēķinu.</p> <p>Savukārt, pārvadātāji ir piemirsuši, ka obligāti Prognozēto izmaksu un tarifa (braukšanas maksas) aprēķins ir jāiesniedz gadījumos, ja saskaņā ar pārvadātāja iniciatīvu tiek grozīts maršrutu tīkls. 2010.gada 13.jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr.634 “Sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanas kārtība maršrutu tīklā” 28.punkts paredz, ka ierosinot priekšlikumu par jauna maršruta vai reisa atklāšanu vai esoša maršruta vai reisa grozīšanu vai slēgšanu,</p>

	<i>19.punktam, - pēc pasūtītāja pieprasījuma.</i>		priekšlikumam ir jāpievieno Prognozēto izmaksu un tarifa (braukšanas maksas) aprēķins.
27.	53.punkts – <i>Izmaksājamo kompensācijas apmēru pasūtītājs nosaka zaudējumu apmēram, kas aprēķināts saskaņā ar šo noteikumu 51.punktu, pieskaitot saskaņā ar 54.punktu noteikto peļņas apmēru, ja sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma konkursa dokumentācijā nav noteikta cita peļņas noteikšanas kārtība. Nosakot peļņas apmēru vai peļņas noteikšanas kārtību pasūtījuma konkursa dokumentācijā, pasūtītājs ņem vērā piešķiramo tiesību apjomu, sabiedriskā transporta pakalpojumu intensitāti, sabiedriskā transporta pakalpojuma rentabilitāti, sabiedriskā transporta pakalpojumam izvirzītās kvalitātes prasības, transportlīdzekļu tehniskajam aprīkojumam izvirzītās prasības un citus</i>	Kā izprast teikumu, ja sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma konkursa dokumentācijā nav noteikta cita peļņas noteikšanas kārtība?	Pasūtītājam, izvēloties sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzēju atklāta konkursa kārtībā (Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma 8.panta otrā daļa), ir tiesības, izstrādājot konkursa dokumentāciju, noteikt citu peļņas noteikšanas kārtību nekā tā ir noteikta MK noteikumu Nr.435 54.punktā. Tātad pasūtītājs, ievērojot piešķiramo tiesību apjomu, sabiedriskā transporta pakalpojumu intensitāti, sabiedriskā transporta pakalpojuma rentabilitāti, sabiedriskā transporta pakalpojumam izvirzītās kvalitātes prasības, transportlīdzekļu tehniskajam aprīkojumam izvirzītās prasības un citus objektīvos kritērijus, var noteikt citādu peļņas aprēķināšanas kārtību nekā MK noteikumu Nr.435 54.punktā un iestrādāt to sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līgumā un piemērot sabiedriskā transporta pasūtījuma izpildes laikā.

	<i>objektīvos kritērijus, kuru izpildei ir tieša sasaiste ar izmaksājāmās peļņas apmēru.</i>		
28.		Pārvadātājiem katru ceturksni Autotransporta direkcijai bija jāiesniedz Informācija par transportlīdzekļiem un to nobraukumiem maršrutu tīklā (Ministru kabineta noteikumu Nr.341 2.pielikums). Vai minētā informācija ir jāiesniedz arī turpmāk un par kādu periodu?	Ar pieņemtajiem Ministru kabineta noteikumiem Nr.435 nav paredzēts iesniegt Informāciju maksimālo kompensējamo izmaksu aprēķināšanai (t.i., MK noteikumos Nr.341 2.pielikums), tā kā netiek aprēķinātas Maksimāli kompensējamās izmaksas. Līdz ar to pārvadātājiem informāciju par izmantotajiem transportlīdzekļiem maršrutu tīkla apkalpošanā konkrētajā ceturksnī vairs nav jāiesniedz.

Skaitliskais piemērs (jautājumam Nr.15)

Pozīcija	Periods	Summa (EUR)
Kopējās netiešās izmaksas	01.08.2015.-31.08.2015.	5000
Citi komercdarbības ieņēmumi	12.08.2015.-31.08.2015.	2000
Biļešu ieņēmumi	12.08.2015.-31.08.2015.	2500
Nesaņemtie ieņēmumi jeb zaudējumi par personām ar braukšanas maksas atvieglojumiem	12.08.2015.-31.08.2015.	400
1) Netiešo izmaksu aprēķins	20 dienas	3225.81
2) Netiešo izmaksu aprēķināšanai attiecināmie ieņēmumi		2900
3) PZA attiecināmās netiešās izmaksas		1909.15

Piemērs PZA iesniegšanai par 2015.gadu (jautājums Nr.4).

- 1) Pārskata forma atbilstoši MK noteikumu Nr.341 5.pielikumam;
- 2) Pie pārskata ir arī pievienojama informācija par ieņēmumiem un zaudējumiem par braukšanas maksas atvieglojumiem, kas ir izmantota, lai aprēķinātu netiešās izmaksas. Informācija jānorāda pa laika periodiem 01.01.2015.-11.08.2015. un 12.08.2015.-31.12.2015.
- 3) Pārskata sadale 2 periodos pēc sekojoša parauga:

	Pārskata postenis	Grāmatvedības reģistrs, konts, kods	Kopējās uzņēmumā radušās izmaksas ¹	Periods 01.01.2015.-11.08.2015.	Periods 12.08.2015.-31.12.2015.	KOPĀ 2015.gadā	Pielietotā izmaksu sadales metode²
1.	Ieņēmumi		x				
2.	Iepriekšējos gados saņemtais un ietaupītais valsts finansējums		x				
3.	Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi		x				
4.	Ieņēmumi kopā (1.+2.+3.)						
5.	Materiālu izmaksas kopā (5.1.+5.2.+5.3.+5.4.+5.5.):						
5.1.	Izejvielas, materiāli						
5.2.	Rezerves daļas un citi ekspluatācijai nepieciešamie materiāli						
5.3.	Degviela (energoresursi arī tehniskā degviela)						
5.4.	Riepas/riteņu pāri						
5.5.	Citas materiālu izmaksas						
6.	Personāla izmaksas kopā (6.1.+6.2.+6.3.+6.4.+6.5.):						
6.1.	Atlīdzība par darbu transportlīdzekļu vadītājiem						

¹ Norāda kopējās pārvaldātāja uzņēmumā radušās izmaksas, kuras tiek sadalītas atbilstoši sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līguma prasībām un MK noteikumu Nr.435 23.punktam

² Ar pielietoto izmaksu sadales metodi saprot – atbilstoši MK noteikumu Nr.435 28. un 30.punktā noteiktie tiešo un netiešo izmaksu sadales kritēriji (proporcionāli km, proporcionāli ieņēmumiem, atbilstoši kārtībai, kas saskaņota ar pasūtītāju).

6.2.	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas transportlīdzekļu vadītājiem					
6.3.	Atlīdzība par darbu citiem darbiniekiem					
6.4.	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas citiem darbiniekiem					
6.5.	Citas sociālās nodrošināšanas izmaksas					
7.	Pārējās sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas izmaksas kopā (7.1.+7.2.+7.3.+7.4.+7.5.+7.6.+7.7):					
7.1.	Sabiedrisko transportlīdzekļu apdrošināšana, licences, transportlīdzekļa reģistrēšana					
7.2.	Uzturēšanas izmaksas					
7.3.	Remonta izmaksas					
7.4.	Maksājumi par biļešu izplatīšanu (starpniecību)					
7.5.	Maksājumi par iebraukšanu autoostās un maksājumi par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu					
7.6.	Citas saimnieciskās darbības izmaksas					
7.7.	Citi pakalpojumi					
8.	Līdzekļu vērtību norakstīšana kopā (8.1.+8.2.+8.3.+8.4.):					
8.1.	Sabiedriskie transportlīdzekļi					
8.2.	Sabiedriskajā transportlīdzeklī izmantojamais inventārs					
8.3.	Citi pamatlīdzekļi					
8.4.	Procentu maksājumi par aizņemtajiem līdzekļiem					
9.	Administrācijas izmaksas kopā (9.1.+9.2.+9.3.):					
9.1.	Atlīdzība par darbu administrācijas personālam un administrācijai					

9.2.	Sociālās nodrošināšanas izmaksas administrācijas personālam un administrācijai						
9.3.	Pārējās administrācijas izmaksas						
10.	Procentu maksājumi un līdzīgas izmaksas						
11.	Apbraucamā ceļa izmantošanas izmaksas						
	Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi (4.-5.-6.-7.-8.-9.-10.-11.)						
	Izmaksas kopā (EUR)						
	Nobraukums maršrutu tīklā						
	Tehniskais nobraukums						
	Nobraukums apbraucamā ceļā izmantošanai						
	Kopējais nobraukums						
	Degvielas patēriņš (litros) - pārvadājumos ar autobusiem						
	Patērētā gāze - pārvadājumos ar autobusiem						
	Viena kilometra pašizmaksa (EUR)						

Atšifrējums par pārvadātāja uzņēmuma veiktajiem darījumiem 2015.gadā

	Sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līgums	Citi pasūtījumi (komercpārvadājumi)	Cita saimnieciskā darbība
Nobraukums			
Ieņēmumi			

Paraugs un ieteikumi grāmatvedības kārtšanas dokumentos iekļaujamiem pamatprincipiem attiecībā uz MK noteikumu Nr.435 28. un 30.punkta izpildi

Izmaksu postenis	Sadales princips	Grāmatvedības kods	Rinda PZA
Tiešās izmaksas			
Licences kartiņas	Uzskaitē par katru autobusu un sadale pa autobusiem un atbilstoši veiktajam nobraukumam pārvadājumos	7551	7.1.rinda
Darba alga autobusu vadītājiem	Uzskaitē atbilstoši pārvadājumu veidiem pēc konkrētā autobusa nobraukuma	7210; 7211; 7212	6.1.rinda
Riepas	Uzskaitē par katru autobusu un sadale pa autobusiem un atbilstoši veiktajam nobraukumam pārvadājumos	7114	5.4.rinda
Kases aparātu apkope	Piemēram, attiecina tieši tikai uz reģionāliem vietējiem pārvadājumiem	7553	7.2.3.rinda
Netiešās izmaksas			
Atalgojums administrācijai	Saskaņojot ar pasūtītāju, atbilstoši darba stundām un noteiktajai darba stundu uzskaites kārtībai	7220; 7222	9.1.rinda
Juridiskie pakalpojumi	Sadale pa pārvadājumu veidiem proporcionāli ieņēmumiem	7730	9.3.rinda
Apsardze	Saskaņojot ar pasūtītāju, atbilstoši teritorijas plānojumam un kvadrātmetriem attiecīgajām telpām	7559	7.7.1.rinda un 9.3.rinda